

НАРОДНА КАРТИНА «КОЗАК МАМАЙ»

Пижова Оксана

Картини "Козака
Мамає" радше
нагадували ікони
(не стільки
християнські,
скільки буддійські).
У цьому виявилися
прагнення народу
канонізувати свого
улюбленого героя
(Войтович, 2005).

Козак Мамай це улюблений герой українського фольклору, в образі якого знайшли втілення всі кращі риси, притаманні козацтву. Його зображення стало найпопулярнішим сюжетом української народної картини, поширеної у XVIII — першій половині XIX ст.

Як і сьогодні, зображення козака виконувало роль оберегу селянського помешкання. Проте такі картини нерідко прикрашали садиби старшин і палаци панів.

Символіка:

- Козак – дух народу; воля козаків-характерників.
- Бандура – глибокі думки.
- Кінь – побратимство, вірні товариши.
- Шабля – войовничість, боротьба.
- Каша (куліш), гарбуз – постійне пересування, кочевництво, мандрівні умови.
- Питво й люлька – ще один натяк на козацтво.

Хто малював ці картини — історія невідома. Ймовірно, що їх у кінці XVII—XVIII ст. виконували художники-професіонали, що писали портрети, ікони — майстри Лаврської школи або Київської Академії, а вже потім їх копіювали народні майстри.

Звідки і куди їде Мамай? Мабуть, з війни, де здобув і багате сідло, і розкішний жупан, підбитий хутром. Надів козак цей жупан на свою стару драну сорочку і їде додому. Може, він не знає, що його вдома чекає, тому і очі у нього сумні, і пісня невесела. А може, ця пісня про друзів-козаків, що вже не повернуться додому, може за ними сумує Мамай серед вечірнього степу?

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!